

PREUS

Arté Un trimestre . . . 1'50
A Fora. Any . . . 7'00
Abstranger Id. . . . 10'00

Número solt: 10 cts.

Redacció i administració
Quatre Cantons, 3
(ARTA) Mallorca

L'ESPANOL

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

El feixisme italià

VI

LA DECEPCIÓ DE LA VICTORIA

Amb la fi de la guerra començà per a Europa un període de profunda pertorbació espiritual (tant o més intensa que la pertorbació econòmica) que dura encara i durarà molts anys, produint conseqüències molt difícils de preveure.

Aquesta pertorbació espiritual s'ha produït, així an els pobles que participaren en la guerra com en els que n'estigueren apartats, i, entre els primers, es dona el cas paradoxal que la crisi espiritual hagi sigut més intensa en els pobles vencedors que en els pobles vençuts.

En els pobles vencedors, amb la sola excepció d'Anglaterra, s'ha produït el que en podríem dir la decepció de la victòria, que en cada país ha tingut expressions i conseqüències especials i que a Itàlia ha sigut un dels factors més decisius en la generació i en el triomf del feixisme.

A que es produís aquesta decepció hi han concorregut diverses causes, essent la principal l'haver xifrat en la victòria il·lusions irrealitzables.

En l'orde econòmic, hi havia la il·lusió que tots els estralls de la guerra caurien sobre el vençut, quedant l'economia dels vencedors, o enfortida o intacta. Aquesta il·lusió s'hauria pogut realitzar amb una guerra curta, que no hagues consumit major quantitat de riquesa que aquella que s'hagues pogut extreure dels pobles vençuts. Una guerra tan llarga

i costosa com la darrera guerra en la qual el consum de riquesa excedia enormement la capacitat de pagament dels vençuts, qualsevulla que ells fossin, convertia en irrealitzable aquesta il·lusió: la guerra havia d'esser una ruïna per a tots, i els vencedors, a l'igual que els vençuts havien de sofrir de l'empobriment general creat per la guerra i havien d'adoptar, en la pau, l'esforç necessari a produir allò que en la lluita havien treballat per destruir.

En l'orde nacional, cadascun dels pobles que participà en la guerra es feia la il·lusió que, en venir la victòria, veuria realitzats tots els seus ideals nacionalistes i imperialistes. Una guerra és i ha sigut sempre —i no pot ésser altre cosa— l'afirmació més aguda de nacionalismes contraposats. Una guerra és, i serà sempre, una empresa imperialista, expressió de l'afany d'estendre la força i el poder d'un poble a costa de la força i el poder d'un altre poble rival. Les guerres en nom d'un ideal suprenacional o extranacional, guerres de principi, guerres de religió, han sigut sempre en el fons guerres imperialistes desfressades: imperialisme nacional quant s'ha tingut concepte de Nació; imperialisme de dinastia o d'aquesta, an una dinastia o una casta encarnaven o agavellaven el sentiment nacional.

I, en la darrera guerra, es produí un fet que havia de frustrar la satisfacció dels ideals

nacionalistes, històrics, racials, que cada bel·ligerant aportava a la guerra i que eren el veritable motor de llur acció bèl·lica: la convesgència, en un mateix agrupament, de nacionalismes contraposats. Entre els bel·ligerants de cada bandol —principalment entre els del bandol vencedor— la història i la geografia han produït incompatibilitats irreductibles en llurs aspiracions nacionalistes. En períodes de normalitat, la força dels fets acomplerts i la noció d'una impotència actual per a modificarlos, fa possible l'acomodament, l'amigable convivència, i àdhuc l'aliança basada en un odi comú contra un tercer, de nacions el suprem ideal nacional de les quals és incompatible. Però, en venir una guerra, sublimació i exacerbació de tots els sentiments nacionalistes d'un poble, el màxim ideal nacional reviu violentament i floreix l'obsessió de la seva realització immediata i total.

El fet que lluitessin junts en la darrera guerra pobles al màxim ideal dels quals és incompatible, no impedí la producció d'aquest fenomen: cadascun dels bel·ligerants estava convençut que ell era el principal factor en l'empresa comuna, que la seva acció era la decisiva, que el seu pes —precisament el seu pes!— era el que feia tombar la balansa, i, com a conseqüència d'aquesta convicció, que el seu ideal nacional —precisament el seu ideal nacional!— havia de veure's plenament realitzat en cas de victòria: l'aliat vencedor que hagués de sofrir, trobaria de sobres una compensació... a costes del vençut/Sèrbia com a exemple, estava convençuda que era el primer personatge

entre els aliats: per Sèrbia havia vingut la guerra, per defensarla havia pres les armes la meitat de l'univers; en el període dolent de la guerra, Sèrbia havia sofert les màximes deprecessions i els més cruels martiris. Podien duputar els serbis què, en el moment de la victòria, els que tot ho havien arriscat per a evitarli una humiliació no estarien d'acort a facilitarli, per un acte de voluntat que no implicaria cap sacrifici la realització de llurs ideals nacionalistes? I, l'ideal nacional de Sèrbia, el màxim ideal nacional, era l'Adriàtic, ésser el nucli central d'un gran imperi eslav que dominés l'Adriàtic! Que Itàlia hi podria tenir quelcom a dir? Si la Itàlia tenia un camp immens, indefinit, per a la seva expansió al Mediterrani, a l'Àfrica, al Orient!

Itàlia, pel seu cantó, està convençuda, de 1915 ençà, que la seva intervenció en la guerra, es co que ha decidit, l'únic que ha decidit, la victòria dels aliats: entrant Itàlia en guerra, al costat dels seus aliats, en 1914, França hauria sigut aixafada en poques setmanes a la victòria del triple hauria sigut ja decisiva en 1914; conservant la seva neutralitat, França hauria sucumbit en 1915! itot el més tard en 1916. L'acció decisiva d'Itàlia, no valia com a premi la realització del gran ideal nacional de convertir l'Adriàtic en un llac d'Itàlia? Sèrbia? Que més pot demanar, aquest poble bàrbar, poble d'assessins, que haver salvat la seva existència nacional?

I el que diem d'Itàlia i Sèrbia en l'Adriàtic, ho podríem dir d'Itàlia i França en el Mediterrani d'Itàlia i Grècia en el mar Jònic, de França i Anglaterra a l'Àrabia i a la Palestina, d'Anglaterra i Rússia a Constantinople i a tot l'Orient.

La decepció que sofriren les petites potències victorioses, es produí ja abans que veïessin contrariada o limitada la realització de llurs somnis nacionals, quant poc després d'iniciada la Conferència de la Pau, els seus representants es trobaren, de fet, exclosos de les negociacions que

convertiren. ben aviat, pel sot dret de representar els Estats més forts—aquell dret del més fort que la victòria dels aliats havia de suprimir per sempre—en una conversa entre Wilson Lloyd George i Clemenceau, quedant els plenipotenciaris de les altres potències en la situació ridícula del que ha d'assabentar-se del que passa a una reunió pel que es pot escoltar per les enclotxes d'una porta o pel forat d'una clau.

I a que la decepció fos major del que era inevitable, hi contribuï fortament la propaganda que feren les potències de l'Entesa per a dissimular les veritables finalitats de la guerra, aquelles finalitats nacionalistes, imperialistes, base única i justificació única de la guerra mundial com de totes les altres guerres.

Els alemanys tengueren la franquesa de proclamar, del primer moment, la finalitat nacionalista i imperialista de la guerra: feren la guerra per la causa; per la glòria de la gran Alemanya per estendre l'hegemonia germànica a tot Europa. Anglaterra proclamà també el caracter nacional de la seva guerra: entrava en la lluita per a mantenir l'hegemonia britànica, suprimint el perill que per aquesta hegemonia implicava la pujansa germànica. Les finalitats humanitàries i democràtiques de la guerra foren sempre per els anglesos article d'esportació. Es per això que Anglaterra no ha sentit la decepció de la victòria.

Els altres pobles, moguts en realitat per un sentiment nacionalista-imperialista, alçaren una bandera de guerra que era una immensa hipocresia: la civilització contra la barbàrie; la llibertat contra l'opressió; el dret dels pobles a disposar d'ells mateixos contra la tirania dels Estats opressors; la democràcia humanitària contra l'imperialisme guerrer; la guerra per acabar amb les guerres, per a instaurar la fraternitat entre els pobles, contra l'esperit dominador i agressiu dels imperis de presa. Amb aquestes fórmules, majestuoses i sonores, cercaren i aconseguiren els aliats guanyar en tot el món un ambient favorable a llur causa, però aquesta ideologia — en la qual no creien cap dels que la inventaren — acabà per ésser creguda pels pobles que sostenien la guerra i pels neutrals que simpatitzaven amb els aliats.

En veure la victòria en els pobles aliats i aïnc en els pobles neutrals que els havien acompanyat amb llur simpatia, es produí un esclat d'entusiasme en el qual tothom xifrava la immediata realització de llurs il·lusions. En aquets moments la persona i el programa de Wilson concentrava la universal simpatia, perque en les seves finalitats d'un romanticisme humanitari i generós, tothom hi trobava la solució favorable del seu plet i l'encarnació del seu ideal.

El fet que en la gran guerra no lluitessin exercicis professionals, sinó pobles en armes, fou també causa que fomentessin il·lusions que, en esveirse, havien de provocar profundes i perturbadores decepcions. Durant mesos i anys, en una patriòtica fraternitat d'armes, fuitaren junts patrons i obrers burgesos i proletaris. I aquesta convivència feu sorgir en els patrons la il·lusió que l'obrer, aquell obrer amb el qual compacta els sentiments i els perills en servei de la mateixa pàtria ja no tornaria a ésser el seu enemic

en l'obrer germinà la il·lusió que el patró tindria amb ell il·limitades generositats en el temps a venir.

I en arribar la pau, una immensa collita de desengany succeí a aquesta immensa florida d'il·lusions. I el desengany, la decepció, es l'estimulant de tots els mals sentiments, de totes les baixes passions i dels individus. Es sobretot, l'estimulant de la revolta. I ha sigut per això que un vent de revolta s'es desencadenat a gairebé tots els pobles que sortiren victoriosos de la gran guerra.

A França, la decepció de la victòria ha vingut molt tart i ha vingut paulatinament. Ha durat la il·lusió mentres ha cregut que els pagaments alemanys resoldrien totes les dificultats econòmiques i financeres i que la dislocació definitiva del imperi alemany apartaria per sempre de França el perill de noves invasions germàniques. Per haver conservat la il·lusió de la victòria no sofrí França la crisi d'anarquia que els anys 19 i 20 amenaçà submergir tota l'Europa. La decepció ha vingut després i ha vingut tant de mica en mica que el contracop ha sigut tant atenuat que el descontent popular s'ha acontentat amb llançar del Poder els homes que encarnaven una accentuada significació guerrera i nacionalista... que duant molt de temps recollia generals i fervoroses simpaties.

A Itàlia, en canvi, la decepció de la victòria va sentir-se immediatament i totalment, i es per això que a Itàlia aquest transit soptat, de la màxima il·lusió al màxim desengany, produí les conseqüències que estudiarem en el pròxim article.

F. Cambó.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

En la vila de Petra va morir casi repentinament, el dia 31 del passat, i a les 2 i mitja del capvespre, el Rt. D. Francesc Torrens Prev.

Pel seu caracte afable i bondados s'havia conquistades les simpaties de tots els qui el tractaren.

Era constant col·laborador del periòdic catòlic CORREO DE MALLORCA, i havia trebeiat molt per l'eneltiment i glorificació del P. franciscà Fr. Judípero Serra, natural de la dita vila, i evagelizador de Califòrnia.

Els seus treballs li havian meregut diferents distincions.

Al mateix temps que donam el condol a la seva atribulada familia, per tant sensible perdua aixecam a Deu una oració per l'etern descans de la seva anima.

A. E. R. I. P. A.

LA VISITA DE LA COLONIA ESCOLAR

Per certes dificultats, que no es del cas nomenar, no poguerem dar, en el número passat, a la crònica de la visita de la colònia escolar a la nostra vila tota l'exfenció que se mereix; ara, no obstant anam a fer lo que no poguerem llavoncs.

El dia 25 del mes passat, en el tren de les 6 i mitja arribà a la nostra vila la dita colònia, presidida per l'Inspector de 1ª ensenyansa, D. Juan Capó. Tres eren els mestres auxiliars, i 25 el número d'alumnes escolars, anant tots aquets vestits amb el seu senzill uniforme, que consistia en: capell gros, sola camiseteta, calçons curts, i espendenyas.

A l'estació havien acudit a rebre'los el Batle D. Miquel Morey, el R. D. Andreu Caselles, el Retgidor D. Francesc Noguera, ex-sargent de la Guardia Civil, el mestre nacional de Ferreries D. Pere Garau, el Farmaceutic, D. Llorens Garcies i altres personalitats, el nom de les quals sentim no recordar.

Els alumnes escolars, en orde i acompanyats de les mentades persones, pels carrers principals de la població se dirigiren al Oratori de St Salvador ont despres de resar una Salve a la Mare de Deu, que allà dalt se venera, i sentir algunes explicacions breus que sobre ella les donà Mossen Andreu Caselles, amb gran pietat i composura anaren a adorarla.

Voltaren, després, l'antiga murada que al cap demunt de la muntanya se conserva encare, fent tots grans elogis dels espayós i variat panorama, que desde allà se contempla.

D' aquí partiren a visitar la Parròquia, ont després de resar una estació a Stm. Sagrament, pogueren contemplar l'esplendida il·luminació eèctrica, allà instalada.

Arribats a la Sala ont les esperava el Retgidor D. Rafel Blanes, metge, que les rebé amb gran amabi idat i com testia les fou servit un esplendit refresc repartintios, al mateix temps, el Batle, D. Miquel Morey, una postal que contenia una vista general de la nostra vila.

Al final, a dins el pati de la Consistorial feren alguns exercicis de gimnàsia, i cantaren alguns himnes patriòtics i cançons populars.

S'hora de sopar havia arribada, i els alumnes escolars, juntament amb els seus mestres, foren alojats per les cases i rebuts amb gran amabilitat.

El rellotge dona les 9. El Teatre Principal s'havia posat de gom en gom Els alumnes escolars repetiren, demunt l'escenari, els exercicis i cantics de la Sala, i foren aplaudits freneticament.

Al endemà a les 8, partiren cap a les coves eliojiant en gran manera, les atencions rebudes de part del poble d'Artà.

Z.

DE SON SERVERA

Diumenge dia 24 i'amo'n Juan Massanet tengué la degradia de caure fentse una ferida a una cama,

Deu li do remei qui pot.

—Diumenge passat se celebrà la festa de Sant Agustí. No fou tant animada com els demés anys. La festa que els altres anys se feia el carré de la Plassa, enguany s'ha feta el de la avenguda del Ferrocarril. Les carreres de bixeletes, se celebraren a les 4, desde l'entrada de Son Servera a la central de St. Llorens. La banda de música que dirigeix D. Juan Lliteres, tocà varies pessas de son vast repartori i foren molt elogiades.

--Vengué a passar les dites festes en la nostra companyia el nostro amic, xofer, D. Juan Andreu,

(Corresponsal)

DE CAPDEPERA

Amb gran solem nitat s'han celebrades enguany les festes del glorios apostol S. Bartomeu, Patró d'aquest poble

El dissapte a les 10, se comensà la revetta que fou preparada pel pirotecnic artanenc l'amo'n Toni Espinosa (a) Correo. La banda d'aquest poble tocà escullides pessas de son repartori.

El dia 24, diumenge, al demati hi hagué Ofici major amb diaca i subdiacs; el chor Davidic cantà la missa d'en Ravanello. Predicà D. Jaume Sastre.

El capvespre hey hagué corregudes en el cos, guanyant el primer premi dels cavalls el de l'amo'n Jordi Femenias i el segon el de S'Heretat; el de les mules la d'en Sunyé d'Artà i el d'ases el d'en Pruna.

A les 7 del amb assistencia de les autoritats i el batle major, D. Pere A. Bauzá després de breu parlament imposà sa Creu de beneficencia costejada pel poble, al Tinent de Carabiners d'aquest puesto D. Alvaro Gomero.

Parlaren també D. Mateu Cirer, i el Rt. D. Jaume Sastre essent molt aplaudits.

Dia 25 lo mateix que el dia anterior.

La casa de la Fortuna

(Continuació)

ESCENA VI

Bernat, Rafel i Tomasset

BER. (Apart) L'educació i bons modos d'aquets atlots demostren ben a les clares que son de bona familia. En Francesc i n'Antoni m'han dit una cosa que jo no sabia; are convé que pugui conversar amb en Tomasset, totsols perque essent el mes petit sembla el mes innocentet. Però i com és aixó? He dit que nomès cridassen an En Tomasset i ara veig que venen tots dos. ¿Com és aixó? Rafel, veten a jugar amb sos meus nets; que'n Tomasset quedi totsol amb mi.

RAF. — Es que'n Tomasset no se sap explicar; diu, se desdii

Se confon i no es capaç de donarvos claricies de res i fins tenc pó que vos falti an es respecte.

BER.—No tenguis ansia; coneç lo que son nins i sé compatirlos quant no sabin parlar així com tocaria. Torna t'en an es jardí.

RAF.—No será millor que jo també vos diga lo que voleu sabre? Així, si qued, En Tomasset vos parlarà amb més confiansa.

BER.—No, deixa anar ses confianses: necessit estar una estoneta amb en Tomasset. Ala, ve t'en an es jardí. (Apart) No se perque no vol deixar totsol an en Tomasset.

RAF. (Partint diu per ell mateix) ¡Pobre de mi! Ja estam embolicats. (Fort) Mira, Tomasset ves alerta amb so xerràl

BER.—Seu aquí, ninet estimat; vui conversà amb tú amb tota confiansa i desig que me parlis amb franquesa. A tu i an es teu germanet vos vui protegir, però abans necessit sabre ses coses clares. ¿que't diuen de bon de veres?

TOM.—A mi me diven Tomas.

BER.—¿I a ta mare?

TOM.—Peró es meu germá no vol que jo xerri d'aquestes coses

BER.—¿I perquè?

TOM.—Perque mu mare abans de morir mos encarregà un secret i mos donà una carta que'm d'entregar en mans de son pare si tenim sa sort d'arribar a trobarlo.

BER.—I saps quin es aquest secret?

TOM.—Si que'l sè; però si'l dic vos també'l sabreu.

BER.—Diguemen un poquet només i està segur que mai m'en servirè més que per fervos bé.

TOM.—Es gran secret de mu mare consisteix en no dir mai a un altre les coses qu'ella mos ha dites.

BER.—¿I quines son aquetes coses?

RAF.—(De darrera ses cases) Alerta, Tomasset mira be que dius.

(Seguirà)

DE CA NOSTRA

MATRIMONIS

Se nos ha participat per tarjeta el casament del nostre amic el cirugià D. Miquel Llaneras Amorós amb la prestigiosa mestra nacional Sta D^a. Josepa Torres Payeres oferintnos son domicili a Manacor, care del Príncipe n°. 9-1er.

Sia enhorabona i Deu les deixi estar molts d'anys plegats.

També dilluns passat en la Iglesia de la Colònia de St Pere, se verificà el matrimoni del carebiner D. Josep Fernandez Garcia amb D^a. Antònia de

Deu Vidal, filla del Tinent d'aquest puesto.

Va beneir l'unió el Rt D. Josep Fuster Pvre. Desitjam a la nova parella molta felicitat.

TRASLAT.

El pundonorós capitá d'Infanteria D. Miquel Juan Pellicer, artanenc i bon patriota ha estat traslatat desde Ervissa a Palma, de Mallorca. Per molts d'anys.

OBRES PUBLIQUES.

Están ja acabades les obres d'una part de la plassa de la Constitució.

GRAN FESTA

Se comensa a parlar amb insistencia de la solemne festa que si Deu ho vol tindrà lloc a l'Ermita de Betlem, el dia 31 del corrent, amb motiu de celebrarse el primer centenari de la construcció de la capella, i efectuar-se la bendició de dues imatges, dels Sts Anacoretas, S. Antoni Abat i St Pau primer ermità. Mes envant derem mes detalls.

REUNIO

Se tengué diumenge passat, en la Consistorial, per tractar-se del modo com s'ha de celebrar la manifestació patriótica del dia 13 de Setembre.

Hi assistiren, a mes de les autoritats els principals personatges de la població.

EXCURSIO

La afectuarán, si Deu ho vol, demá diumenge, a la ciutat de Solier els joves de la Congregació Mariana. En el proxím número en donarem més detalls.

DESGRACIA.

Dimecres, dia 3, l'amo'n Juan Garbel de Na Carbonera, venguent de cercar reina tengué la desgracia de caure de sa bístia i se xepà una orella, la qual els metges hagueren d'acabá de tellar. Que Deu li assistesqui per la part que mes convéngui.

MALATA

Hi está de cuidado l'esposa de mestre Jaume Cabrer D^a. Maria Ginart, Que Deu li do sa lut si convé.

VISITA

Un d'aquets dies passats, arribá al nostre poble per passar una temporada al costar de la seva familia, l'il·lustrat capellá del regiment en destí a Madrid D. Francesc Sureda Bienes.

ESTAT SANITARI

Com a fruita del temps hi ha algunes gástriques i qualque cólic.

FUITA D'ESTIUETJANTS

Son ja bastants els estiuetjants que abandonen les alegres plages de la mar.

EL DIRECTOR DELLEVANT

Per circumstáncies especials ha estat ausent del nostre poble durant tota la setmana el Director d'aquest periodic D. Andreu Ferrer Ginart.

ACCIDENTS AUTOMOVILISTES

Dimarts dia 2, fou un dia d'accidents Automovilistes en el nostre poble. Per tres autos diferents foren morts un ca, un moix i ferit terriblement una cabre.

SECCIO AMENA I HUMORISTICA

ENDEVINAYES

1^a.—Germanet, tú qui petrens que de viu passes la mida, qual és l'animal que crida quant té la carn consumida i quant es viu no diu res?

2^a.—Quin moble és que fa el fusté que es qui'l comania no l'empre, qui el fa no l'ha menesté, i es qui l'empre no sap si está malement o bé?

SEMBLANSES

1^a.—Amb a que se sembla un teatre a un sopá de maçanses?

2^a.—I el carrer Recte a un regiment de soldats?

3^a.—I una tafona a una festa?

FUGA DE GONSONANTS

.a..a.i.a .a..a.o.a
.a..a.u.e.a.a.i
ue .a.i.e.u.i .e.a.i
u.i .u.i.o.a.

DECIMA DESBARATADA

A dins sa closca d'un ou,
vestit de pontifical,
el batle de St. Marsal
se barayava amb un bou.
Un gorá ferrat de nou,
carregat de campanilles,
se feitava ses patilles
a devant s'ajuntament
perque el fessin president
del govern de ses Antilles.

Les solucions en el n^o. qui vé.

Pirotècnia Espinosa

Nuevos programas para RAMILLETES DE FUEGOS ARTIFICIALES propios para fiestas particulares, de barrio, jardines etc. etc.

Novedad en FUEGOS ELÉCTRICOS de gran esplendor y lluvias de fuego plateado y dorado.

FUEGOS JAPONESES—COHETES REALES con cábellera —Cohetes de honor—Cohetes eléctricos—Cohetes escondidos—cohetes reales con lluvia dorada y plateada.

Dirección—Taulera—16 Artá

COMERCIANTS

A tots vos convé suscriurevos a la REVISTA COMERCIAL BERO AMERICANA MERCURIO.

Surt cada setmana i du una detallada informació comercial de transports. Admet anuncis segons tarifa.

La suscripció és per anys complets i son preu 40 PTS. Per més detalls i per suscriurevos demanau a la nostra Redacció.

VERBOS CASTELLANOS

Enseñanza práctica de la conjugación de verbos regulares e irregulares conforme las últimas normas publicadas por la R. Academia. Precio 0'90 pts ejemplar y 9'00 ptas. docena.

OBRES RELIGIOSAS

Vida de amor per l'autor de Ante el Altar, encuadernat 0'60 pts.
L'amic del Infant, encuadernat 0'50 pts. un
Novelistas Buenos y Malos, por el P. Lirón de Guevara encuadernat 4'50 ps.

EN EL CALVARI

S'ha posat a la venta aquest drama, traduït al mallorquí pel nostre Director, que's molt apropiat per representar el jovent de societats catòliques. Son preu es 0'75 pts.

ORTOGRAFIA MALLORQUINA

Folleto de gran utilidad. El Servirem
 el nom qui el demani a 0.75 pts.
 exemplar 7.50 pts. dotzena

CANSONETES MENORQUINES

Es un aplec de cansonetes populars
 recullides per n'Andreu Ferrer a Menor-
 ca. Van ben classificades i amb profu-
 sió de notes — Es un volum de 199
 planes.
 Preu 2.50 pts.

RONDAYES DE MENORCA

Precedides d'un estudi de les parti-
 cularitats dialectals del menorquí. Amb
 sa lectura s'hi poden passar algunes

vetlades ben alegres.
 Un volum de 229—XXIX planes
 pts.

RONDAYES MALLORQUINES

d'en Jordi des Recó. — N'hi ha vuit
 toms publicats i tots les trobareu en
 la nostra llibreria a 2 pts. tom.

LA CUINA MALLORQUINA

Llibre del Coc i de la cuinera.—
 Indispensable a totes les families de
 bon gust. Se ven també aquí. Llibreria
 escoliar i relligiosa Artá.

Periódics i Revistes

A qualsevol interressi una de les sigueats revistes s'hi po
 suscriure en aquesta llibreria.

TRESOR DELS AVIS

Revista folklorica balear—Preu 3
 pts any

D'ACI I D'ALLÀ

Surt mensualment a Barcelona.
 Molts de gravats i treballs científic i
 literaris. Preu 1.25 pts. cada mes.

REVISTA D'AGRICULTURA

Surt cada 15 dies, a 1 pts cada mes

ECONOMIA I FINANCES

Surt quinzenal a 1 pts al mes.

EL CONSULTOR

DE LOS BORDADOS

Edició económic: 9 pts any. Edició
 de lujo: 15 pts any.

L ALMUDAINA

Diari de Palma. 2 pts mensuals.

LA VEU DE CATALUNYA

Preu: 2.50 cada mes.

LA VANGUARDIA

de Barcelona: 7.50 pts. trimestre.

Les servirem a qui les demani

BATXILLERS

S'han publicats uns *Apuntes de Geografia General i de Europa* que contesten
 al programa d'aquesta assignatura en l'Institut de Palma. Sols valen dues pts. Son de
 molta utilitat al estudiants

SERVICIO DE CARRUAJES DE BARTOLOMÉ FLAQUER (A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche
 que parte directo para Capdepera y Calarratjada
 de estos puntos sale otro para todas las salidas
 de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas
 y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones
 interme días.

PLASETA DE MARCHANDO.

PAL-LAS

Unic diccionari espanyol enciclopèdic manual il·lustrat
 en cinc idiomes: espanyol, francès, anglès, aleman, italià,
 Edició 1924.

Preu 12 pts.

EL ABOGADO POPULAR

Set magnífics toms enquadernats. Se servirà tota
 l'obra d'un cop i pot pagar-se a plassos mensuals
 de 10 pts.

Preu 125 pts. (Sense el port)

ENCICLOPEDIA ESPASA

El millor diccionari del mon. Conté: cent milions de
 paraules, deu mil biografies i un milló de ressenyes biblio-
 gráfiques.

Se pot adquirir a plassos en la nostra llibreria.

Ensamades i panets

En lloc se troben millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans,
 panets, galletes, bescuits, rollets, i tota
 casta de pasticeria.

TAMBE SE SERVEIX a DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

GRANDES ALMACENES San José

Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

TODO LO QUE SE REQUIERE PARA

VESTIR Y CALZAR

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 | Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

ALMACENES MATONS

RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 al 49

Palma de Mallorca

SASTRERIA PARA SEÑORA Y CABALLERO
 ARTICULOS Y NOVEDADES PARA VESTIR
 DE TODAS CLASSES

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTA

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
 I LLAMPANT. SERVICI ES MERADISSIM

prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

te una Agencia entre Artá i Palma i hei va
 cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tot classe
 d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38 An es costat des
 Centro Farmacèntic.
 Artá Palma n.º 3

Si voleu menjar bo i legitim

Oli d'oliva

dirigiu-vos a

D. JUSEP PINA

Quatre Cantons, 8-ARTA

Te olis de primer i segona classe
 a preus acomodats.

Serveix barrals de 16 litres a do-
 micili.

VENTES EN GROS I AL DETALL

Disponible